

Subjekt a jeho „tělo“

Když mluvíme o „subjektu“, můžeme mít (legitimně) na mysli dvojí: subjekt jakožto celek – a subjekt jakožto „subjekt“ tohoto celku. V prvním případě máme na mysli subjekt i s jeho tělem, v druhém případě je zapotřebí jisté opatrnosti, abychom neupadli do dualismu starého typu. Tělo je tělem (na vyšší úrovni organismem), jen pokud je integrováno zevnitř, tj. pokud má „svůj“ subjekt. Jakmile tělo (organismus) ztrácí „svůj“ subjekt, přestává být celkem a stává se hromadou (resp. pozůstatkem organismu, „mrtvolou“). Samo tělo však nesmíme chápat jako „bezduché“, jako mrtvé, a subjekt nesmíme chápat jako to, co ono mrtvé tělo pouze oživuje. To by byl právě ten starý dualismus. Subjekt nemůže nic „udělat“ bez těla, ale to, co tělo „dělá“, je jakási „údržba“ prostředků pro akce (aktivitu) subjektu (spočívající především v uchování něčeho z toho, co pomíjí a přechází do minulosti, pro příští aktuality). Zatímco tělo subjektu je jsoucnem (byť živým, pokud má „svůj“ subjekt), subjekt jsoucnem není, nýbrž je jen subjektem onoho jsoucna, tj. je tím, co funguje jako medium mezi budoucím a bylostí „pravého jsoucna“, a to tak, že samo sebe ve své ryzí subjektnosti vykonává proti proudu obecného dění a proti proudu obecného „času“ (jak mu běžně rozumíme, nikoli tedy času, jak mu rozumíme jakožto přicházející budoucnosti).

(Písek, 040523-4.)